

הלכות הדף היומי

מסכת בבא מציעא

תוכן

- א. לאהדורי ליה אבדתא בטביעות עינא אי ידעינן ביה דלא משני אלא בהני תלת מהדרינן ליה ואי משני במילי אחריני לא מהדרינן ליה.....2
- ב. בדי מחטין וצינוריות ומחרוזות של קרדומות ... בזמן שמצאן אחד אחד אבל מצאן שנים שנים חייב להכריז.....3
- ג. עלה אחד בכד אחד.....4
- ד. המוצא בסרטיא ופלטיא גדולה ובכל מקום שהרבים מצויין שם הרי אלו שלו מפני שהבעלים מתיאשין ... ברוב נכרים אבל ברוב ישראל לא ... מצא בה אבידה אם רוב ישראל חייב להכריז אם רוב נכרים אינו חייב להכריז.....6
- ה. מצא כלי באשפה מכוסה לא יגע בו מגולה נוטל ומכריז.....8
- ו. מצא חבית יין בעיר שרובה נכרים מותרת משום מציאה ואסורה בהנאה בא ישראל ונתן בה סימן מותרת בשתיה למוצאה ... וכי מאחר דאסירא בהנאה מותרת משום מציאה למאי הלכתא אמר רב אשי ... לקנקה.....8
- ז. שאני נהר בירן כיון דמתקיל לא מיאש ... אפילו ברוב נכרים ... דישראל סכרו ליה וישראל כרו ליה.....9
- ח. בא ישראל ונתן בה סימן ... חייב להחזיר ... לפנים משורת הדין.....10
- ט. ההוא דיו דשקיל בשרא בשוקא ושדיה בצנייתא ... זיל שקול לנפשך ... דכוזמו של ים דמי 11
- י. בשר שנתעלם מן העין אסור.....11
- יא. מצא גדי שחוט בין טבריא לציפורי והתירוהו לו ... משום מציאה.....12
- יב. הרי שאבדו לו גדייו ותרנגוליו הלך ומצאן שחוטין ... אוסר ... כשמצאן באשפה ... כשמצאן בבית רבא רוב נכרים ורוב טבחי ישראל.....13
- יג. ואלו חייב להכריז מצא פירות בכלי או כלי כמות שהוא מעות בכיס או כיס כמות שהוא צבורי פירות.....14

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת בבא מציעא

דף כד.

א. לאהדורי ליה אבידתא בטביעות עינא אי ידעינן ביה דלא משני אלא בהני תלת מהדרינן ליה ואי משני במילי אחרני ליה לא מהדרינן ליה

כבר התבאר לעיל דף כג: שתלמיד חכם¹ אינו משנה בדיבורו, ואמר את האמת. מלבד עבור שלושה דברים שרשאי לשנות, מסכת, מיטה, ואורחים.

מסכת – שאם ישאלוהו על מסכתא אחת אם היא סדורה בידו יענה לאו, דרך ענוה². וי"א³ שלא ישקר, אלא אם שהיה עוסק במסכתא זו כגון בנדה ויאמר באחרת אני שונה כדי שלא ישאלו לו שאלות בענין נדה, ויתבייש⁴.

מיטה – אם שאלוהו הבירו שכבת על מטה זו. יאמר: לא, פן יראו בה קרי ויתגנה.

אורה – שאם נתארה אצל שמעון יאמר אצל אחר אני מתארה כדי שלא יטריח על זה שנתארה אצלו. או שהביא שלום בין אדם לחבירו והוסיף וגרע כדי לחבבן זה לזה.

¹ שו"ע ונו"כ שם ובלבוש

² שיטת רש"י וכן הוא בשיטה מקובצת בשם רבינו חננאל.

³ לבוש והוא מדברי הרמב"ם (בפרק יד מהלכות גזלה ואבידה) משמע שאין היתר לשקר מפני ענוה, וכן כתב מרן החיד"א בספר פתח עינים (שם) שנראה מדברי הרמב"ם דסבירא ליה דמשום ענוה בלחוד לא ישקר. וכתב עוד, ויש לצדד שגם הרמב"ם מודה לענין דינא [דהיינו לרש"י ותוס' דשרי לשקר משום ענוה]. ע"ש.

⁴ ועיי' בספר חסידים (סימן תרמב וסימן תתרסא) שכתב, דמותר לשנות במסכתא היינו שיאמר לשון המשתמעת לשתי פנים. ע"ש. ובשדי חמד (מערכת השי"ן כלל כח) תמה איך לא ציינו לדברי הט"ז והמגן אברהם (ס"ם תקסח) שכתבו, דכל שעושה משום פרישות וענוה, אין לחוש למה שמדבר שקר. ע"ש. [ודברי הרמב"ם הנ"ל יש ליישב]. והגרי"ח בספר בן יהודע (בבא מציעא כג ב) רצה לסייע דברי רש"י ז"ל, מרבי יונתן (ב"ב ח א) ששאלו רבינו הקדוש, קרית, ואמר לו לאו, שנית, ואמר לו לאו, דהתם שינה בפירושו. ודחה שם, דהתם מלבד הענוה חשש פן יהנה מכבוד התורה. דדין זה חמור מאד עד שאמרו חז"ל באבות (פ"ד מ"ז), כל הנהנה מדברי תורה נמל חייו מן העולם. וע"ש עוד.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא מציעא

לפיכך המוצא מציאה⁵ אע"פ שאין בה סימן⁶, אם ניכר שהבעלים השתמשו בהם יש להם טביעת עין בהם, אלא שאין מחזירין אבידה בטביעת עין כי אם לתלמיד חכם שנזהר מלשנות בדבורו⁷, ואינו משנה אלא לשלושה דברים הנ"ל.

ולכן אם מצא חפץ כזה במקום שתלמידי חכמים מצויים⁸, כגון בבית המדרש⁹, חייב להכריז, ויש להסתפק אם בזמן הזה יש דין תלמיד חכם לענין זה¹⁰.

אך אסהמוצא כלי מכלים שצורת כולם שוה, ויש לתלות שכבר נתיאשו הבעלים, אם כלי חדש הוא הרי הוא שלו, שהרי אין בו טביעת עין.

ג. בדי מחטין וצינוריות ומחרוזות של קרדומות ... בזמן שמצאן אחד אחד אבל מצאן שנים שנים חייב להכריז

⁵ כתב בשו"ע הרב סעיף ט שמטבעות אין בהם טביעת עין.

⁶ שו"ע ונו"כ שם כא

⁷ כי אם באושפיזא ומסכתא ופוריא, ועי' שו"ע סימן רסב סעיף כא ובאחרונים שם פירוש הדברים. ובשו"ע שם כתב עוד סימן לת"ח שמקפיד על חלוקן להפכו בענין שלא יראו התפירות, ובשו"ע הרב השמיטו.

⁸ עי' סמ"ע ס"ק מג, והב"י כתב בדעת הרמב"ם שאפילו במקום שאין ת"ח מצויים אם בא ת"ח ואמר שיש לו טבע בכלי שאבד חייב להראות לו, דכיון שהאובד ת"ח, כשמרגיש שאבד אינו מתייאש אף על פי שאין לו בו סימן, לפי שיודע שיחזירו לו בטבע, ולפי"ז חייב גם להכריז, אבל הב"ח כתב שמ"מ אינו חייב להכריז משום כך, שאין המוצא צריך לחוש לכך. ובמנחת פתים כתב שחוב החזרה בטביעת עין הוא לפנים משורת הדין, כדין אבידה לאחר יאוש, אבל מדברי הב"י והב"ח לא משמע כן. ועי' שו"ת פרי יצחק ח"ב סימן נו שהאריך בסברת נאמנות ת"ח בטביעת עין. ועי' גדולי שמואל לב"מ דף כג ע"ב.

⁹ וכתב בש"מ דה"ה אם מצא ספר דרך ת"ח לומד בו הרי מוכח שמת"ח נפל וחייב להכריז.

¹⁰ סמ"ע שם ס"ק מז. והט"ז כתב שכיון שאין כאן הפקעת ממון יש לסמוך על זה גם בזמן הזה. ובשו"ע הרב לכאורה משמע שאין הספק אלא בסתם ת"ח אם יש לו חזקה זו, ולדבריו אפשר שאם ידוע לנו שאינו משנה בדיבורו, גם בזמנה"ז יש לו דין ת"ח. ובשו"ת שב"י ח"א סימן קסז כתב שאם תפס הת"ח אין מוציאין מידו, ואף לכתחלה יכול לתפוס במקום שיש לו מינו, אבל מי שאינו ת"ח אם תפס אינו מועיל, אף על פי שמכירו בטביעת עין. ועי' ברכי יוסף חו"מ סימן טו אות ג.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא מציעא

המוצא מחטים או מסמרים בודדים שאין סימן בגופן¹¹, אם הם יותר משנים, יש אומרים¹² שהמנין סימן¹³.

מצא בדי מחטים, אם הוא בד אחד, אפילו יש בו כמה מחטים, אין המנין סימן, שכן דרך כולם לקשור מנין שוה בכל בד, מצא שני בדים או יותר, מנין הבדים סימן¹⁴.

ג. עלה אחד נבד אחד

כבר התבאר במסכת סוכה דף מד: שמה שתקנו ליטול ערבה ביום השביעי של סוכות יום הושענא רבא, הוא רק מנהג נביאים שהנהיגו את העם לעשות כן, ולא בתורת תקנה. ולא שייך לברך ולומר "וציונו" ולפיכך אין אין מברכין עליה כלל¹⁵.

¹¹ במאירי כתב שאפילו ישנים הרי הם כחדשים ולא שייך בהם טביעת עין.

¹² שו"ע ונו"כ שם מז

¹³ והטור כתב, וכן אם מצא מחטין הרבה בלא בד יכריזו וזה יתן סימן במנינם, וכתב הב"י שהוא מדברי הרמב"ם שכתב, המוצא מחטין וצנוריות ומסמרים וכיוצא בהן, אם מצאן אחד אחד הרי אלו שלו, שנים שנים או יותר הייב להכריז שמנין סימן, ע"כ. ולכאורה משמע ששנים בלבד מנין סימן וכ"כ המאירי בהדיא, ואף על פי שבשטרות ומטבעות אמרו שבפחות משלשה אין המנין סימן, כתב המאירי שדוקא בשטרות ומטבעות שמזכיר בהכרזה שטרות מצאתי, וכיון שהוא לשון רבים, בפחות משלשה אין המנין סימן, אבל כשהוא מכריז שם כלי, אף מנין שנים הוא סימן (וצ"ע בשטרות למה צריך להזכיר לשון רבים ולא סגי בהכרזה שם שטר, ואילו במחט די בהכרזה שם מחט), אבל בדרישה כתב דאירי כשמצאן זוגות וזוגות וניכר שהוא דרך הנחה, אבל בכודדים ממש אפילו יותר משלשה אין מנין סימן, שמכיון שהוא דרך נפילה ואינו יודע שנפלו במקום אחד אינו יודע ליתן סימן, וכל זה לדעת הטור והרמב"ם, אבל לשיטת רש"י כפי הבנת הב"י אין מנין סימן אלא בבדים ומחרוזות, אבל בכודדים לעולם אין המנין סימן. ונראה שבזמננו אין דרך לידע מנין מחטין ומסמרים, אלא שיש ללמוד מכאן לדברים אחרים כיוצא בהם שדרך לידע מנינם. פתחי חושן חלק ב פרק ה הערה כג

¹⁴ טור סימן רסב וכפירוש רש"י ושאר ראשונים, ואף על פי שבמטבעות צריך שיהיו מונחים זה על זה, כתב הד"מ דשאני מטבעות שדרך כל אדם שיש לו מעות ודרך לאוודם בדרך נפילה ואינו יודע איך נפלו, אבל באלו דרך בני אדם לדקדק במנינם לכן מנין סימן, וביאר בדרישה שמדקדק וממשמש בהם ואין לחשוש שמא נפלו. והדרישה כתב בשם ר"י דאירי שמצא בדרך הינוח, ובט"ז כתב דלא קשה כלל, שהרי גם בספק הינוח חייב להכריז, ורק במטבעות שאין דרך להניחם ע"ג קרקע אין חוששין לספק הינוח.

¹⁵ שו"ע ונו"כ שם ב

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא מציעא

וחובט בה על הקרקע¹⁶ או על הכלי פעמים או שלש¹⁷. ובשם האר"י ז"ל כתבו שדוקא על הקרקע יחבוט ה' חבטות¹⁸, וטוב לחבוט תחלה על הקרקע ה' חבטות ואח"כ על הכלים להסיר העלין וא"צ להסיר כל העלין¹⁹.

י"א²⁰ שצריך לנענע בה. ונהגו לעשות שתיהן, מנענעים ההושענות בשעה שאומרים הושענות, ולאר"י ז"ל קודם החבטה כנזכר, ואח"כ חובטין אותה²¹.

מעיקר הדין שיעור ערבה²² זו אפילו עלה אחד בבד אחד. אולם מכוער הוא להיות עלה אחד בבד אחד ועל כן נהגו לעשות ההושענות יפים, משום זה אלי ואנוהו (שמות טו, ב). וטוב לכתחלה שיהיה עכ"פ ג' בדין, ובשם האר"י כתבו ה' בדין. וקושרם יחד.²³

וכבר התבאר שאין לחוש לחציצה בערבה מעיקר הדין, אך יש שחששו לכך ולכך קשרו הערבה בגבעולי ערבה רכים²⁴, ויש שקשרו בעלים מלולב²⁵. אך אפשר גם לקשרו בחוט או גומיה וראוי להשאיר מקום מרווח לאחיזת היד²⁶,

¹⁶ והמעם שאנו חובטים את הערבה בקרקע, מבואר בתשובת הגאונים (שערי תשובה סימן שמ"א), בשם הקדמונים, על פי מה שאמרו במדרש לקח טוב (פרשת אמור סימן פ"ט): לולב דומה לשדרו של אדם, הדם דומה לעינים, ערבה דומה לפה, והאתרוג דומה ללב. ובהיות שעד יום הושענא רבה, ישראל מרבים במצות, וכמו שאמרו בראש השנה (י"א ע"א) ירח האיתנים זה תשרי, שישראל איתנים ותקיפים בו במצות, ואם היה בא השטן לקטרג כנגדם, היה מתבטל על ידי ריבוי המצות, אך מכאן ולהבא אנו רומזים בחבישת הערבה בקרקע, שכל פה שיקום עלינו לקטרג לא יוכל לנו, ויפול ארצה, וכאמור: כל כלי יוצר עליך לא יצלח וכל לשון תקום אתך למשפט תרשיעי זאת נחלת עבדי ה' ע"כ. וכן כתב בספר תולעת יעקב, שצריך לחבוט הערבה דוקא על הארץ, כלומר לבער הדינים שלא ימצאו, ולהורידם עד עפר. שו"ת יחווה דעת חלק ג סימן מה שו"ע שם

¹⁷ בשער הכוונות (דרף ק"ה ע"א) שכתב, שצריך לחבוט חמשת בדי ערבה בהושענא רבה חמש פעמים על הקרקע, שמכוונות כנגד חמש גבורות, והחבטה על הקרקע היא לכוונת הכאת הדינים ושבירתם וירידתם למדת המלכות שבה, שנקראת קרקע עולם. והענין להחליש כח הגבורות כדי שיתמתקו ויתבשמו.

¹⁸ מ"ב שם יט

¹⁹ רמ"א שם וסעי' ז שימת רש"י בסוגיין פירש, חביט חביט ולא בריך, לשון נענוע

²⁰ לקיים שימת הרמב"ם (בפרק ז' מהלכות לולב הלכה כ"ב) כתב, שחובט בה על הקרקע או על הכלי. וכן כתב הרא"ש בשם הרי"ף גיאת.

²¹ שו"ע ונו"כ שם ד

²² מ"ב שם טז יז

²³ לוח א"י להגר"מ"ט זצ"ל שהגר"ש סלנט זצ"ל היה אוגד הערבה בגבעולי ערבה דווקא

²⁴ אך לכאורה אין לקשור בעלי הלולב שיועד למצוה שהרי הוקצה למצותו, ועיין א"א בוטשאטש שם ד

²⁵ לחשוש שלימת הפמ"ג כמבואר בבכור"י יא

תרומות והנצחות | בנק הדואר | ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא מציעא

ד. המוצא בסרטיא ופלטיא גדולה ובכל מקום שהרבים מצויין שם הרי אלו שלו מפני שהבעלים מתיאשין ... ברוב נכרים אבל ברוב ישראל לא ... מצא בה אבידה אם רוב ישראל חייב להכריז אם רוב נכרים אינו חייב להכריז

מצא אבידה²⁷ שיש בה סימן במקום שרוב ישראל מצויים שם, אפילו במקום שרבים העוברים שם, הסכמת הפוסקים²⁸ שחייב²⁹ להכריז. ויש לעיין בימינו בשכונה שיש בה הרבה בתי כנסיות וגם אנשים שאינם מדרקקים במצוות האם חייב להכריז³⁰.

²⁷ שו"ע ונו"כ רנט ג

²⁸ (ודלא כדעת הראב"ד שפסק שבמקום שהרבים מצויים שם, אפילו ברוב ישראל הרי אלו שלו) והטעם, שבעל האבידה אינו מתיאש שסובר שמא ימצאנה ישראל ויחזירנה לי, שהרי יש בה סימן. והש"ך סימן רס ס"ק יא כתב שאם דר ביחד עם עוד אנשים אפילו ישראל, אם הוא דבר שאין בו סימן מתיאש, ותמה הנה"מ שם סק"ז שאם מטעם שסובר שרוצים לגזול ממנו, מה חילוק יש בין דבר שאין בו סימן ליש בו סימן. ועי' להלן שמדברי הרא"ש משמע שבכל מקום שיש לתלות בכמה אנשים שמצאו האבידה וביקש מהם ולא החזירו לו, מסתמא מתיאש אפילו ברוב ישראל.

³⁰ ויש לעיין ביוזן שעיקר ההכרזה היא בבתי כנסיות ובבתי מדרשות, כמבואר בשו"ע סימן רסו סעיף ג, התיינח במקום שיש בית כנסת אחד או כמה, ויתכן שהמוצא יכריז באופן שבעל האבידה יודמן לשם וישמע ההכרזה ולכן אינו מתיאש, אבל כשמוצא אבידה בעיר גדולה ברחוב ראשי ויש בה עשרות בתי כנסיות הרחוקים זה מזה וממקום המציאה, כמעט שלא יתכן שיודונו האובד והמוצא למקום אחד, ובפרט כשיש בעוה"ר הרבה אנשים קלים שאינם חושבים כלל על השבת אבידה (ואף למשטרה מסופקני אם רוב המוצאים מוסרים), וכ"ש שלא ימריחו עצמם להכריז. ואף על פי שכתבו התוס' (דרף כד ע"א ד"ה אפילו) שלם"ד אפילו ברוב ישראל אינו חייב להכריז משום דאיכא אינשי דלא מעלי, ומשמע דלהלכה דקיי"ל שברוב ישראל חייב להכריז לא חיישינן לאינשי דלא מעלי אפשר דהיינו בסתמא לא חיישינן לכך, אבל כשידוע שיש הרבה אינשי דלא מעלי אפשר שדינו כרוב עכו"ם ומתיאש, אא"כ מוצא בשכונה מסוימת שיש לתלות שנפל מאחד מהשכנים ואם יכריז בבתי כנסיות שבשכונה יתכן שיבא לידיעת האובד, אפשר לומר שאינו מתיאש, ולא מצאתי מי שיחלק בזה, וצ"ע. פתחי חושן שם פרק ג הערה ג

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא מציעא

ואפילו במקום שמצויים שם מחצה ישראל ומחצה עכו"ם³¹, וכן בעיר שרובה עכו"ם ומצא אבידה במקום³² שרוב העוברים שם הם ישראל, חייב להכריז³³.

מצא אבידה בעיר שרובה עכו"ם³⁴, או אפילו רובה ישראל אלא שבאותו מקום רוב עכו"ם מצויים, וכן כשרוב העוברים הם ישראל אלא שהעכו"ם יושבים שם בקביעות³⁵, אף על פי שיודע שמישראל נפל ויש בה סימן, הרי היא של מוצאה³⁶ שבודאי מתייאש בעל האבידה, שסובר שמסתמא עכו"ם

³¹ ולכאורה הטעם שבכל ספק חיוב השבת אבידה חייב, וכתב הפני יהושע דמה שאמרו במחצה על מחצה חייב להכריז, היינו דוקא כשראה שנפל מישראל, ואז גם האובד נכנס בכלל ספק שמא הוא עצמו ימצאנו, ומספק השקול אינו מתייאש, ועיין בחידושי רעק"א (בהשמטות לדרו"ח) עפ"י דברי התוס' ב"דף כד ע"א ד"ה כי קאמר, שבדרך אחרת כתב רעק"א לפרש בכוננת התוס' שלעולם צריך ב' טעמים כדי שיתייאשו הבעלים, הא' כשסובר האובד שאחד מהרוב ימצאנו דהיינו עכו"ם, ועוד שאף אם ימצאנו ישראל, כיון שעכ"פ לא יכריז שיתלה שנפל מרוב עכו"ם, ויהא קשה להתברר, מתייאש, ובאוקמתא שניה דמתני' אתיא כרבנן ס"ל שאף אם לא יכריז יתכן שאינו מתייאש, ולפי תירוץ זה אתי שפיר דברי הפני יהושע, שבמחצה על מחצה וראה שנפל מישראל חייב להכריז משום שאין כאן ב' טעמים ליאוש, שהרי סובר האובד שהוא עצמו ימצאנו ונמצא שאין רוב מוצאים עכו"ם ואינו מתייאש,

³² הקשה הסמ"ע למה הולכין אחר הקרוב, והיינו ברוב העוברים במקום המציאה, ולא אזלינן אחר רוב העיר, כדקיי"ל בעלמא רוב וקרוב הולכין אחר הרוב, ותירץ דלא אמרינן כן אלא כשהקרוב ג"כ אינו באותו מקום ממש, דע"כ ממקום אחר בא ואנו דנים אם בא ממקום הקרוב או מן הרוב הרחוק קצת יותר, אמרינן שבא ממקום הרוב, אבל כשאנו דנים אם הוא מאותו מקום ממש או ממקום אחר שהוא הרוב, אזלינן אחר הקרוב. והט"ז הקשה שמסוגיא דפרק לא יחפור לא משמע כן ולכן תירץ הט"ז דלא אזלינן כאן בתר רוב משום שאפשר לברר ע"י הכרזה, ולכן תלוי הכל בסברא דיאוש, שאם יש רוב עכו"ם אמרינן שמתייאש, אבל כשרוב ישראל מצויים באותו מקום אינו מתייאש (וכתב בערוה"ש לסברת הט"ז שבמע"מ עוברים ורוב העיר עכו"ם חייב להכריז, ודלא כדעת הסמ"ע).

³³ ופירש הסמ"ע שבמקום רוב העיר אין די במחצה על מחצה של העוברים, ולכן אם העיר ומקום המציאה מע"מ חייב להכריז, רוב העיר עכו"ם והמקום מע"מ אינו חייב, וא"כ במקום יש רוב ישראל, שהוא שקול נגד רוב העיר, ואם בעיר יש רוב ישראל ומקום המציאה מע"מ חייב להכריז, אבל אם במקום המציאה רוב עכו"ם, אף על פי שבעיר יש רוב ישראל הרי אלו שלו.

³⁴ שו"ע ונו"כ שם

³⁵ שו"ע הרב הלכות מציאה סעיף יז.

³⁶ הדרישה מדייק בלשון הטור שדוקא כשידע שמישראל נפל צריך שיהא מהדברים שנודע מיד בנפילתם, דאל"כ הוי יאוש שלא מדעת, אבל אי לא ידעין שמישראל נפל, אף על פי שאינו מהדברים שמתייאש מיד פטור מלהכריז, שהרי אין אנו דנים אלא בחיוב הכרזה, וכל שיש רוב עכו"ם תלינן שמרוב עכו"ם נפל ואינו חייב להכריז, ואילו לסברת הט"ז (עי' לעיל), אף על פי שרוב עכו"ם ואין ידוע שמישראל נפל חייב להכריז, שכל שאפשר לברר ע"י הכרזה אין הולכין אחר הרוב, וכל שאין ידוע שיש יאוש בעלים יש לחוש שמא מישראל נפל וחייב להכריז, והדברי משפט ס"ק ג הוכיח מדברי התוס' ב"דף כד ע"א דלא ס"ל כסברת הט"ז, כ"כ בשו"ת מהרש"ם ח"ג סימן קנו בשם כמה אחרונים, ולכן העלה שם דה"ה ברוב ישראל אלא שיש לתלות שהרוב כבר נתייאש, א"צ להכריז, עוד כתב שם סק"ד בשם שו"ת צמח צדק סימן פט שברוב עכו"ם אף על פי שנודע לבעלים שאבד, ומרדף אחריה הוי יאוש, והביא ראיה מ"ש נעשה כצווח על ביתו שנפל וכו', והדברי משפט הוכיח מדברי רש"י ומדברי הרשב"א שדוקא באבודה מכל אדם לא מהני מה שצווח. ומדברי

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא מציעא

מצאו ולא יכריז, אולם רק באופן שבודאי או מסתמא נודע מיד לבעלים שנאבד, שאם לא כן הרי זה יאוש שלא מדעת.

ה. מצא כלי באשפה מכוסה לא יגע בו מגולה נוטל ומכריז

יתבאר להלן דף כה: בעזחי"ת

דף כד:

ו. מצא חבית יין בעיר שרובה נכרים מותרת משום מציאה ואסורה בהנאה בא ישראל ונתן בה סימן מותרת בשתיה למוצאה ... וכי מאחר דאסירא בהנאה מותרת משום מציאה למאי הלכתא אמר רב אשי ... לקנקנה

המוצא חבית³⁷ של יין בעיר שרובה גוים, תולין אותה בשל גוי, והיין אסור בהנאה משום יין נסך והקנקן מותר והיא של המוצאה³⁸, ואפילו אם הוא דבר שלא הרגיש בעלה בנפילתה מיד³⁹.

הרא"ש בברייתא דרשב"א (דף כד ע"א) משמע שבמקום שהרבים מצויים שם אם נודע לו וצווח שאינו מתייאש, צריך להחזיר לו. ובדרישה סימן רנט משמע שאם צווח מיד כשנודע לו באמת מועיל, אבל בסתמא וטוען שמתחלה לא נתייאש, אפשר שאינו מועיל. ובמהר"ם שיף בתירוץ ראשון כתב שמועיל מה שצווח לענין שאם בא הבעלים ונותן סימן חייב להחזיר לפניו משורת הדין, ובתירוץ שני מחלק בין רוב ישראל, לרא"ש לשיטתו שהבעלים מתייאשים, אם צווח שאינו מתייאש מועיל, אבל ברוב עכו"ם דודאי מתייאש אין מועיל מה שצווח, ולכאורה הוא הדין בדבר שאין בו סימן.

³⁷ שו"ע ונו"כ שם ד ויו"ד קכט ז

³⁸ ר' שלמה קלוגר שהקשה בש"ס [שם כ"ד ע"ב] וכי מאחר דאסורה בהנאה מותרת משום מציאה למאי הילכתא, דהא נפ"מ לכמה דברים, לשיטת התוס' [קדושין נ"ו ע"ב ד"ה המקדש בערלה] מובא במשנה למלך הלכות יסודי התורה [פ"ה ה"ח] דכל האיסורים שרי שלא כדרך הנאה, נפ"מ משום זה דמשום גזל אסור אף שלא דרך הנאה. עוד נפ"מ אי יכול לקדש בהם אשה חולה, דמשום איסורי הנאה שרי כמו שכתב המשנה למלך [שם בה"ו] מרדב"ז [ח"א ס"ב]. עוד לשיטת הרמב"ם [פט"ו ממאכלות אסורות הכ"ו] דאיסור דרבנן שרי לכתחילה לבטלו, וסתם יינם הוי דרבנן ומשום ממונא לא בטול כפ"ב דביצה. וגם נפ"מ בנתערב ממילא בשישים דמותר לדברי הכל.

³⁹ ולא אמרינן שמא דישראל הוא וה"ל יאוש שלא מדעת, אלא תלינן אותו ברוב גוים ובודאי של גוים היה, משו"ה הקנקן מותר. סמ"ע ט

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא מציעא

ואם בא ישראל ונתן בה סימן אז ודאי של ישראל היא, ואם החבית היא סתומה⁴⁰ שאין חשש⁴¹ שמא נגע בה גוי, הרי היין מותר אפילו בשתייה, והכל הוא של מוצאה גם היין גם החבית, שמכיון שמצאה במקום שרובה גוים ודאי נתייאש ממנה, וידע בנפילתה⁴². אבל פתוח לגמרי, היין אסור דחיישינן שמא נגעו בו⁴³.

ז. שאני נהר בירז כיון דמתקיל לא מיאש ... אפילו ברוב נכרים ... דישראל סברו ליה וישראל כרו ליה

למרות שהתבאר לעיל דף כא: שרואה ששטף נהר חפץ של חבירו, באופן שמדרך העולם אין הבעלים ולא אחר יכול להצילו הרי זו אבידה שאבודה מכל אדם, ואם עמד אחד והצילו, אף על פי שיש בו סימן והבעלים עומד וצווה שאינו מתייאש, הרי הוא של המציל. מכל מקום אם יש⁴⁴ בנהר מכשולים שמדרך העולם יתעכב שם החפץ הנשטף ע"י הנהר, אם יש בו סימן חייב להחזירו לבעליו. אם המכשולות הם במקום קרוב ורוב ישראל מצויים שם.

⁴⁰ ונראה לי דאפי' אם סתומה בפקק של עץ דאסור דאורחא דמילתא שמחזירין שם פקק עץ שאין בו טורח ואין היתר אלא בשל טיט דוקא. ט"ז שם בו. ולי נראה דלא דמי, דהתם כיון דהוא בבית אורחא למיהדר פקק, אבל הכא טעמא הוא כדאיתא בר"ן [נמוקי יוסף] פרק אלו מצאות וז"ל, דאם איתא דנגע בה לא היה חושש לחזור ולסתמה אלא היה לוקח מן היין והולך לו או שהיה מוליכה לביתו, עכ"ל. וכן כתב העטרת זהב ולבוש סעיף יז] ודוקא שהיא סתומה או אפילו פקוקה בעץ, שאם מצאה עובדי כוכבים ופתחה למה להו לחזור ולפקקה שהרי הניחוח ללכת לאיבוד כו'. נקה"כ שם וכ"כ בפר"ח שם

⁴¹ דאם פתחה גוי לא הוה חזר לסותמה (דמוצאה) [כשמוצאה] בדרך, אלא הוה מוליכה לביתו או לפחות היה מניחה פתוחה והולך לו. ולא דמי למפקיד ביד גוי דבעינן שיהא התום בחותם בתוך חותם, דהתם מירתת מהמפקיד שהפקידו בידו שיחזור ויראנה ויש לחוש שזייפו וחזר וסתמו. סמ"ע שם יא

⁴² פירוש, מסתמא מייאש ממנו כיון שרוב גוים שם, ומיהו צריך שיהא דבר שמרגיש בו מיד בנפילתו. סמ"ע שם י. ועיין חי' רעא שם שכתב נ"ב לענ"ד יש לדון בזה טובא לפי"מ דמבואר היסוד בהרמב"ן במלחמות בסוגי דראה סלע לפני יאוש בדרף כ"ו ע"ב דהא דלא מהני יאוש באבידה אחר שבא לידו כיון דהוא שומר אבידה ובפקדון אצלו עדיין ביד בעלים. והוי כמונת בחצר הבעלים דלא מהני יאוש. אבל בהגביה ע"מ לגזולו כיון דאין מחזיקו בשביל הבעלי באמת מהני היאוש שלאח"כ עיין שם. א"כ י"ל דהכא כיון דאיכא רוב נכרים והמוצא זוכה בו בהיתר תנולה בנכרי ומחזיקו לעצמו ואין עליו שם שומר בזה מהני היאוש שלאח"כ בעוד שלא נודע להמוצא שהיא של ישראל וצ"ע לדינא

⁴³ רמ"א יו"ד שם
⁴⁴ שו"ע ונו"כ שם ז

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא מציעא

לפיכך חבית של יין⁴⁵ שצפה בנהר ונמצאת כנגד עיר שרובה ישראל, אם יש בנהר מבשולת וסֶכֶר אגמי מים שהיו מעמידים אותה אילו באה ממקום אחר מותרת, שאין לתלותה אלא בעיר שנמצאת כנגדה והוא רוב ישראל. ואם אין בנהר סכר אגמי מים אסורה, שאנו תולין אותה ברוב הסביבות שהם גוים, שבכל מקום שיש רוב וקרוב הולכין אחר הרוב.

ואם נמצאת כנגד עיר שרובה גוים, אם רוב הסביבות ישראל ויכולה לבא שם דרך ישרה שלא תטבע מותרת, אפילו קרובה הרבה לעיר של גוים עד שמוכיח קרובתה שהיא של גוים, מניחין הקרוב והולכין אחר הרוב דרובא עדיף מקרוב. ואם לאו שאינה יכולה לבא מהסביבות, היין אסור בהנאה והחבית מותרת בהנאה למוצאה, ממה נפשך שאם הוא של ישראל גם היין היה מותר בשתייה, ואפילו אם הוא של גוי אף על פי שהיין אסור בהנאה מכל מקום החבית מותר בהנאה.

ח. בא ישראל ונתן בה סימן ... חייב להחזיר... לפני

משורת הדין

אף על פי שהיאוש⁴⁶ מועיל שיכול המוצא לזכות בו ולכן במוצא במקום שהרבים מצויים שם כשבודאי מתייאש, הרי הם שלו כנזכר, מכל מקום טוב וישר לעשות לפני משורת הדין ולהחזיר האבידה למי שיתברר שהוא בעליו וכן גם במציל מזוטו של ים או מהמנהר⁴⁷, ואפילו במוצא דבר שאין בו סימן⁴⁸, טוב וישר לעשות לפני משורת הדין ולהחזיר האבידה למי שיתברר שהוא בעליו.

⁴⁵ שו"ע ונו"כ יו"ד שם

⁴⁶ שו"ע ונו"כ רנט ב

⁴⁷ רמ"א שם ז ובשו"ת בית הלוי ח"ג סימן מה, וכן בתרומת הכרי סימן רנט סעיף ז מפקקים בדברי הרמ"א שגם בזוטו של ים יש דין לפני משורת הדין, ולולי דבריהם היה נראה שמ"ש הרמ"א בזוטו של ים איירי בעומד וצווח, וכדמוכח ממקום ההגה"ה שכתבה לאחר שכתב המחבר אפילו עומד וצווח, ולפי"ז אפשר שבאינו עומד וצווח בזוטו של ים הוי כהפקר גמור, שאף לפני משורת הדין אינו צריך להחזיר. פתחי הושן שם פרק ה הערה נ

⁴⁸ שו"ע הרב שם. וסיים הטעם שהיאוש אינו כהפקר גמור, שאינו מתייאש ומפקיר מרצונו.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא מציעא

אבל אינו צריך להכריז⁴⁹ אף לפני משורת הדין, אבל אם יודע של מי הוא יחזירנו לו אף על פי שלא תבע, ויש אומרים⁵⁰ שאם המוצא עני והאובד עשיר אינו צריך להחזיר לפני משורת הדין.

ט. ההוא דיו דשקיל בשרא בשוקא ושדיה בצנייתא ... זיל שקול לנפשך ... דנזוטו של ים דמי

המוצא בשר⁵¹ כשר⁵² שנחטף ע"י עוף והשליכו למקום אחר, אף על פי שיש שם רוב ישראל הרי הוא של מוצא. שבודאי נתייאש בעליו, מפני שדרך העוף להוליך למרחוק ומיד בשעת הטיפתו מתייאש, שאינו תולה שהעוף יזרקנו בתוך העיר במקום שרוב ישראל מצויים⁵³.

י. בשר שנתעלם מן העין אסור

כבר התבאר במסכת שבת דף קכב. שגזרו חכמים על בשר ויין שנתעלם מן העין שאסור לאוכלו או לשתותו שמא התחלף עם בשר לא כשר, וכדי למנוע חשש החלפה ביד אדם שאינו נאמן על כשרות הצריכו חז"ל שיהיה בו סימן.

ולפיכך השולח לחבירו בשר או יין ביד שליח נוצרי, צריך שתי חותמות, חותמת ופלומבה. וכן אם עטוף וסגור בשקית שמודפס עליה ההשגחה,

⁴⁹ שו"ע הרב שם

⁵⁰ רמ"א שם סעיף ה, ומשמע מדבריו שאפילו מעצמו אינו צריך לעשות כן, אבל מדברי האחרונים בשם המרדכי משמע שבכה"ג אין כופין על לפני משורת הדין, משא"כ בעשיר שכופין, וא"כ אפשר שאף בעני נהי שאין כופין, אבל מעצמו צריך להחזיר. והש"ך סק"ג כתב בשם ראבי"ה שאם המוצא עשיר כופין להחזיר, ומשמע שהעיקר תלוי במוצא ולא איכפת לן בטיבו של בעל האבידה. ובשו"ת צמח צדק סימן פט כתב שאם המוצא אינו עני, אף על פי שאינו עשיר, ובעל האבידה עשיר כופין, וכן אם המוצא עשיר ובעל האבידה אינו עשיר כופין. ועי' ברמ"א סימן יב סעיף ב שהביא ב' דיעות אם ב"ד כופין לעשות לפני משורת הדין, וכתב הב"ח שם שבעשיר כופין, (ובשו"ת הת"ס יו"ד סוף סימן רל"ט כתב בשם הצ"צ שכופין את הצבור לעשות הישר והטוב), ובפת"ש שם הביא בשם כמה אחרונים שרק בדברים כופין, והיינו שאומרים לו חייב אתה ליתן לו, אבל אין כופין להוציא ממנו, עיין שם. ועי' שו"ת קנין תורה ח"ג סימן עז שהאריך בזה והשוה דין ועשית הישר והטוב לדין לפני משוה"ד, וכן משמע בקצה"ח סימן רנ"ט סק"ג. ועי' שו"ת מנחת יצחק ח"ה סימן קכ"א.

⁵¹ שו"ע ונו"כ שם ו

⁵² סמ"ע יד

⁵³ יש לעיין אם דינו כאבודה מכל אדם, וממילא אפילו כשאין הבעלים רואה שחטף הוי יאוש.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת בבא מציעא

וסגורה בחותם (פלומבה). ובאופן כזה יכול להקל אף לכתחלה לשלוח בשר או יין ביד שליח גוי. אבל אם שולח יין בידי שליח מוסלמי, יש אומרים שדי בחותם אחד. וכן בכל איסורי דרבנן די בחותם אחד. ויש חולקים, ולכן לכתחלה גם בישמעאלי יש להצריך ב' חותמות. ונכון הדבר להודיע לחבירו צורת החותם כדי שיחזור אחריו לראות אם זייף או לא.

יש אומרים דמה שהצריכו חותם בתוך חותם בבשר, הוא גם במקומות שרוב הקצבים הם ישראל המוכרים בשר, שהרי הוא בשר שנתעלם מן העין שאסור. ויש אומרים שמשום חשש דבשר שנתעלם מן העין די בחותם אחד

השולח חתיכות דג לחבירו על ידי גוי, צריך שתי חותמות. אבל אם שולח דג שלם או חציו, באופן שהסימנים ניכרים, אין צריך שום חותם.

השולח לחבירו בשר או יין ביד שליח נכרי, ויש בבשר או ביין חותם אחד, ועתיד אחר כך לראות את החותם ששלח לו, יש אומרים שבאופן כזה די בחותם אחד, שרק אם אינו עתיד אח"כ לראות את החותם צריך ב' חותמות. והעיקר לדינא שבבשר צריך ב' חותמות. אך במקום הפסד מרובה יש להקל.

השולח לחבירו בשר או יין ביד שליח נכרי, ויש שם חותם אחד בלבד, אך השולח הודיע לחבירו את צורת החותם, וגם אמר לנכרי שהודיע לחבירו, יש אומרים שדי בחותם אחד, ובמקום הפסד מרובה אף שהאמירה לנכרי מעכבת, אין האמירה לחבירו מעכבת. ויש חולקים ואומרים דגם בזה צריך ב' חותמות. וכן עיקר. אך במקום הפסד מרובה אפשר לסמוך על סברת הרוקח להקל ודי בחותם אחד.

השולח בשר לחבירו על ידי נהג מונית חילוני, החשוד שאוכל מאכלות אסורות, צריך חותם בתוך חותם. ואם שולח יין, אפי' אם אינו מבושל, די בחותם אחד. ואם הבשר חתום בחותמת "חלק" בכמה מקומות, הוי כב' חותמות. וכשיכולים לזייף החותמת, יעשו פלומבה, או שיסגרו השקית באופן הרמטי, שא"א לפותחו מבלי שירגישו.

השולח לחבירו יין מבושל, די בחותם אחד, ויש להקל בזה אף לכתחלה. אך ביין מפוסטר צריך חותם בתוך חותם.

יא. מצא גדי שחוט בין טבריא לציפורי והתירוהו לו ...

משום מציאה

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא מציעא

מקום שרובן⁵⁴ גוים ורוב הטבחים כלומר רוב המוכרים לבני העיר אפילו לגוים המה ישראל, אזלינן בתר רוב הטבחים, ובשר שחוט הנמצא שם בין בהמה בין עוף מותר⁵⁵, אפילו באכילה⁵⁶, כשאין חשש בשר שנתעלם מן בעין⁵⁷, והוא של מוצאה, דכיון דרובן גוים ודאי נתייאשו הבעלים ממנו.

יב. הרי שאבדו לו גדייו ותרנגוליו הלך ומצאן שחוטין ...

אוסר ... כשמצאן באשפה ... כשמצאן בבית רבא רוב

נכרים ורוב טבחי ישראל

המוצא בהמה⁵⁸ או תרנגולת שחוטת כראוי במקום שרוב ישראל מצויין, ואפילו רוב העיר גוים אלא שהשוק שמצאן בו הוא רוב ישראל⁵⁹ וגם רוב גבני העיר הם ישראלים, בין שמצאן בשוק בין שמצאן באשפה⁶⁰ שבבית מותרין שרוב מצויין אצל שחיטה מומחים הן ומוחזקים.

⁵⁴ שו"ע ונו"כ רנ"ו

⁵⁵ הן דאבדה גוי הן דאבדה ישראל. סמ"ע יג

⁵⁶ ומשום חשש טריפה ליכא למיחש דמיירי בעיר שביום שנמצא בה טריפה מכריזין ומודיעין אותו לבני העיר. והיותר נראה דמשו"ה נקט המחבר בהמה או עוף, דמיירי שמצא בשלימותו ואין לחוש לטריפתן שהרי בידו לבדקו, וגם לשחיטה שאינה ראויה ליכא למיחש, דרוב ישראל המצויים אצל שחיטה מומחים הם והרי גם כאן רוב טבחי ישראל,

⁵⁷ והוא באחד משני ענינים, או דבהמה או עוף הנמצאים ניכרים הם שלא באו מעלמא אלא משל אחד מבני העיר הזאת והרי כאן הם רוב טבחי ישראל, ומשו"ה נמי י"ל דנקט בהמה או עוף שהן בשלימותם והן ניכרים וידועים של מי הם, או שראה המוצא מרחוק שנפלה מיד אדם ואף שאינו יודע אם מישראל אם מגוי הוה, ובנמצא אפילו ביד גוי והן במקום דרוב טבחי ישראל קיי"ל דלא אסרינן משום בשר שנתעלם דלא שייך לומר שנתחלף ובה במקום אחר אלא כשמונת בקרן זוית ולא כשהוא ביד אחד אפילו הוא גוי. סמ"ע שם

⁵⁸ שו"ע ונו"כ יו"ד א' ד'

⁵⁹ אפילו רוב העיר והשוק עובדי כוכבים וכן אם רוב עובדי כוכבים מצויים שם אפילו רוב העיר והשוק ישראל אסור דהכל תלוי במצויים ואם עובדי כוכבים וישראל מצויים שוים אזלינן בתר רוב השוק שנמצא שם ואם שוים בשוק אזלינן בתר רוב העיר ואם שוים בעיר אסור כ"ז נראה ממשמעות הפוסקים. ש"ך שם יז

⁶⁰ הטעם דאדם עשוי להטיל נבילתו שם וכ' הב"ח דכשהאשפה פחות מג"מ לא חשוב אשפה ואינו מוכרח. ש"ך שם כא וכו"כ הט"ז

תרומות והנצחות | בנק הדואר | ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא מציעא

ואפילו נגנבו ממנו ומצאן שחוטין כראוי מותרין⁶¹, שאף על פי שמי שנגנב הוא חשוד על הגניבה אינו חשוד על השחיטה⁶²,

אבל מצא בשוקי רוב גוים אסורין אף על פי שנראית לו השחיטה כחיתוך של ישראל אין זה סימן.

יג. ואלו חייב להכריז מצא פירות בכלי או כלי כמות שהוא

מעות בנים או כיס כמות שהוא צבורי פירות

כבר התבאר לעיל דף כב: שאפילו כשאין סימן בגוף החפץ, אם יש סימן במקום מציאת האבירה⁶³, חייב להכריז, ודוקא כשניכר שהונח שם ובעל האבירה יודע מקומו, אבל בדרך נפילה אין המקום סימן⁶⁴, שבדרך נפילה אין הבעלים יודעים היכן נפל שיתן סימן המקום.

אין המקום⁶⁵ סימן אלא בדברים גדולים או דברים שאין דרך בני אדם לגלגלם ממקומם, לפיכך ציבורי פירות אין דרך בני אדם לדרוס ולהזיזם ממקומם, ובהם המקום סימן⁶⁶.

מקום שדרך להניח הפצים כאלה⁶⁷, כגון חביות בשפת הנהר שהכל פורקים שם חביות, ויש לומר שכשם שהוא השאיר יתכן שגם אחר השאיר שם. ואין המקום סימן.

מצא כיס⁶⁸ ולפניו מעות מפוזרים, הרי אלו שלו. ואם מראים הדברים שהכיס ומעות של אדם אחד ומהכיס נפלו, חייב להכריז.

⁶¹ ואין לחשוש משום בשר שנתעלם מן העין שביש סימן מותר וכאן אמר כאן גדייו ותרנגוליו דמשמע שיודעים שהם שלו

⁶² ולשונא וכונתו להזיקו או להכשילו נמי לא חיישינן, דאחזוקי אינשי ברשיעי לא מחזקינן.

⁶³ שו"ע ונו"כ רסז ז שסימן מובהק הוא.

⁶⁴ שו"ע ונו"כ רסב ג וסעיף ט,

⁶⁵ שו"ע ונו"כ שם

⁶⁶ שו"ע ונו"כ שם י ובסמ"ע

⁶⁷ רמ"א שם ט

⁶⁸ שו"ע ונו"כ שם כ

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

